

כ"ד מר חשון ה'תשע"ט 2.11.18

מגזין מס' 500

ערב שבת פרשת חיי שרה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייך כסנא

מגמה חיובית ובונה

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

האמת, עצם החיות הבלתי גבולית, אינה שייכת לאף אחד. איש אינו יכול להשתלט עליה ולנכסה לעצמו – את האמת רק משרתים! האפשרות היחידה הניתנת לבני אנוש ליצור איזושהי התקשרות ומגע עם האמת, היא התבטלותם המוחלטת לצוויה. הממליך על עצמו את כללי החיים לקיימם בפועל, הופכים חייו הגשמיים עדות לתמצית ולשד ההויה כולה, מרום המעלות ומדרגות ועד סוף כל דרגין.

על מאמר הזהר "לית אתר פנוי מינה" (אין מקום פנוי ממנו), אמר אחד הצדיקים: הקב"ה נמצא בכל מקום חוץ מתודעת האדם הטבעית. כי אצל האדם, ההרגש העצמי הפנימי ותחושת הנוכחות האלוקית אינם מתגלים אלא במי שמפנה להם מקום... וכדברי חז"ל אודות מאמר השכינה "אין אני והוא (בעל הגאווה) יכולין לדור" (באותה תודעה).

רק נכונתו של האדם (ובעיקר אומץ לבו) לבטש ישותו כדי לצאת מ'קטנות המוחין' שמצד היוקר העצמי הטבעי – ובמילים פשוטות, להכיר בחולשותיו ולפעול לתקן – היא שפותחת בפניו את האפשרות "לארח" בתודעתו התבוננות כנה ב'ערכים מתוקנים' לפי ערכו. וכשאני מבטל עצמי ל'עורך מתוקן' ובאמת 'עושה לו חשבון' (ללא תנאים, בכל מזג אויר ובכל מצב רוח), אזי נרתמות כל יכולותי, ובפרט השכליות, בשירות הענין. אם זו יכולת ה'חכמה', יכולת הבזקת הרעיונות שבי, הרי שמעתה תתפנה היא מעיסוקה בצידם הסתמי והשלילי של החיים לטובת חיפוש רעיונות בכיוון החיובי והבונה. אשר זוהי המעלה המכונה בחסידות 'גדלות המוחין': התמקדות האדם במימוש כשרונותיו וניתוב תכונותיו הטבעיות בשירות אמיתת הדברים.

ואין מדובר בדוקא ברעיונות הנוגעים לענינים רוחניים נשגבים ומופשטים שבין אדם למקום, אלא גם בכל הקשור ליחסי אנוש פשוטים שבין אדם לחבירו, המונחים לפנינו ממש מתחת לאף. כגון: ללמד עצמי להיות בן זוג כפי שאמיתת הזוגיות דורשת מכל אחד ואחת מאתנו, וכך גם להיות הורה אמיתי, חבר אמיתי, וכדומה. ואדרבה, חתירת האדם ליחסים תקינים ומוארים בינו לבין זולתו היא מעיקרי ההויה היהודית הבריאה.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש כסלו

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'חיי שרה', מכריזים: המולד יהיה ביום חמישי, שעה 9:45 ו-12 חלקים. ראש חודש כסלו ביום החמישי וביום השישי הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידיו, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש...

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

להלן הימים המיוחדים בחודש כסלו, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

ט' כסלו – יום הולדתו והסתלקותו של האדמו"ר האמצעי (דור שני בשושלת אדמו"רי חב"ד, בנו של בעל התניא).

י' כסלו – חג גאולתו של אדמו"ר האמצעי בצאתו מן המאסר.

י"ד כסלו – יום נשואי הרבי מליובאוויטש לרבנית הצדקנית **חיה מושקא** (בתו של האדמו"ר הקודם, הרבי הרי"צ). באחת משיחותיו אמר הרבי "היום הזה קישר אותי אתכם החסידים".

י"ט כסלו – יום הסתלקות הרב המגיד ממעזריטש (תלמידו וממשיך דרכו של הבעל שם טוב ורבו של בעל התניא).

י"ט-כ' כסלו – 'חג החגים' ו'ראש השנה לחסידות', הוא חג גאולתו של אדמו"ר הזקן בעל התניא בצאתו מן המאסר.

כ"ה כסלו – חג החנוכה, ניצחון האור על החושך, בימים בהם ובזמן הזה.

א' כסלו – ביום זה (בשנת תשל"ח) יצא הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו לביתו, לאחר שטופל במשרדו ע"י טובי הרופאים וכבר התאושש מסדרת התקפי לב קשים שעבר בשמיני עצרת. שמחת החסידים על החלמת הרבי, שהיתה בשעתה שמחה גדולה כשלעצמה, הלכה והתעצמה עם חלוף השנים. ומדי שנה, ביום זה, גברה השמחה בקרב כלל מחבבי תורת ומורשת ישראל, לנוכח המשך זריחת אורו הגדול של הרבי על פני כ-15 שנות עבודה נוספות. כמעייין המתגבר, המשיך הרבי להאיר את העולם בתנופת הפצה אדירה וחסרת תקדים בפעולותיו לפרסום וחיזוק היהדות בכלל והחסידות בפרט. זכה דורנו ונתברך אשר גם בימינו נמשכת ומתרחבת ביתר שאת וביתר עוז השפעתו של הרבי על ידי ריבוי עצום של לומדים המעיינים בדברי תורתו שבמאמריו, שיחותיו ואגרות קודש שכתב, המהווים עבורם ועבור סביבתם מזון רוחני חי ורב עוצמה הפועל ישועות בקרב הארץ. צבא שלוחי הרבי, שמספרם הולך וגדל מידי שנה בשנה, מקימים בהשראתו בתי חב"ד בכל רחבי ארץ הקודש ובכל פינות וקצווי תבל. מרכזי יהדות אלה משמשים מוקד משיכה ליהודים רבים המוצאים בהם אורה נינוחה ספוגה בניחוח 'רוח ישראל סבא' – בית חם לכל יהודי באשר הוא מבלי הבט על מעמדו ומצבו בגשמיות או ברוחניות.

הסיפור השבועי

קרוב המים

התאסף סביבו קהל רב שביקש לחזות בדמותו הקורנת. מקורביו נהגו להוליכו בשבילים צדדיים, כדי לחמוק מעין ההמון, אולם תמיד נמצאו מבקרים, ובהם גויים, שהצליחו לאתר את הצדיק ולהתקרב אליו.

אחד מהם היה מפקד משטרת ורשה, איש זקן ואנטישמי, שנהג לפקוד את המקום בתדירות. אף שהיה שונא ישראל מוצהר, חש רצון להכיר את הצדיק המדובר. הוא הבחין ברבי הצועד בחברת חסידיו והתקרב אליו. "סליחה, רבי!", קרא בקול.

הצדיק הסב ממנו את עינו. "שאל אותו לרצונו", אמר קצרות למשמשו. המלווה פנה אל מפקד המשטרה, שהתענין בחייו של הצדיק ובמעשיו, ונתן לו סקירה קצרה, ככל שהמפקד הצליח להבינה.

באותו ערב הסב המפקד עם חבר מרעיו, וסיפר להם על רשמיו מהמפגש עם המנהיג היהודי. "ודאי גם ממך התרחק בהפגנתיות", העיר מישהו. "הרי הוא בז לכולנו!". "אכן", קרא המפקד בכעס עצור, "עכשיו אני מבין את פשר יחסו הצונן כלפיי!".

"הירגע!", הניח חברו את ידו על כתפו, "אינני מציע לך להתעסק איתו. הוא איש קדוש. היזהר; אתה עלול להיפגע!".

"אתה צודק", הפטיר המפקד בהשלמה, "עדיף להימנע מלהסתכסך איתם". אחרי רגע התחדש זעמו, והוא שב וקרא: "אבל מים מינרליים בגן קרשינסקי הוא כבר לא ישתה!".

למחרת זומן מוכר המים לתחנת המשטרה, והזהר שלא למכור עוד מים לרבי, שאם לא כן – יילקח ממנו רישיון

"זה הרבי! זה הרבי!", נשמעו קריאות ברחבי הגן. מתחת לאילנות המלבלבים, שענפיהם התנועעו ברוח הקלילה של בין הערביים, החלה להיווצר התגודדות סביב דמות הדורת פנים.

זה היה בימי השתלטות האימפריה הרוסית על פולין. המרד הפולני דוכא באכזריות, ועם זה, ההנהגה היהודית, ובראשה צדיקי פולין, כמו רבי יעקב אריה גוטרמן, הסבא הקדוש מרדזימין, תמכה בלוחמים הפולנים.

כאשר נכשל המרד, הוסיפו הצדיקים להתייחס לשלטון הרוסי בהסתייגות. הללו השתדלו להימנע ממפגש עם נציגי השלטון הרוסי. גם ה'סבא' מרדזימין השתמט מקשר כזה, וסירב להצטרף למשלחות שנועדו עם המושלים הרוסים.

באותה עת נחשב גן קרשינסקי בוורשה לאחד האתרים החביבים על צמרת השלטון. הגן המטופח ומגוון שירותי המרפא שניתנו במתחם משכו לשם את בני האצולה הגבוהה. בגן היה מוקד למכירת מים מינרליים, שיובאו במיוחד מחוץ לארץ, ונחשבו משקה מרפא שנשתה בהוראת רופאים, בשעת טיול באוויר הצח.

גנרלים ופקידים בכירים נהגו לטייל בגן, כשהם לוגמים מים מינרליים בארשת חשיבות, ואגב כך מתרועעים עם עמיתים ורוקמים קשרים. להבדיל, גם צדיקים ורבנים נודעים ביקרו בגן לצורכי מרפא.

רופאו של ה'סבא' הורה לו לחזק את בריאותו בשתיית מים מינרליים. בשל חולשתו לא היה ביכולתו לצאת לאתרי מרפא בחוץ לארץ, והוא הסתפק בביקורים בגן קרשינסקי. מדי קיץ היה בא לוורשה עם משמשו, ותמיד

שלא ידאג!", ביטל הרבי את הדברים בהינף יד, "האיש כבר איננו המפקד העליון בוורשה".
דבריו המפתיעים של הרבי לא התקבלו בקלות על לב האיש. חרדתו מזעמו של המפקד לא שככה. המשמש נזקק להרגיעו. "אם הרבי אומר, אין לך מה לדאוג!", הבטיחו.
בבוקר יצא המפקד למשרדו, ודחק בעגלון להאיץ את נסיעתו. פתאום נשמעה חבטה עזה. המרכבה התנגשה במרכבה חולפת והיטלטלה כהוגן.
המפקד נחבל ויצא מהמרכבה רותח מכעס. הוא ניגש אל העגלון השני, כאשר עיניו יורות זיקי אש. בזעמו שלף את חרבו מנדנה והנחית אותה על צווארו של העגלון האומלל, שנפצע קשה ולאחר מכן מת.
דבר הרצח הסעיר את ורשה. המפקד הודח מתפקידו בבושת פנים, ואף נמלט על נפשו אל מחוץ למדינה. את גן קרשינסקי כבר לא פקד לעולם.

(על-פי 'הסבא קדישא מרדזימין')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

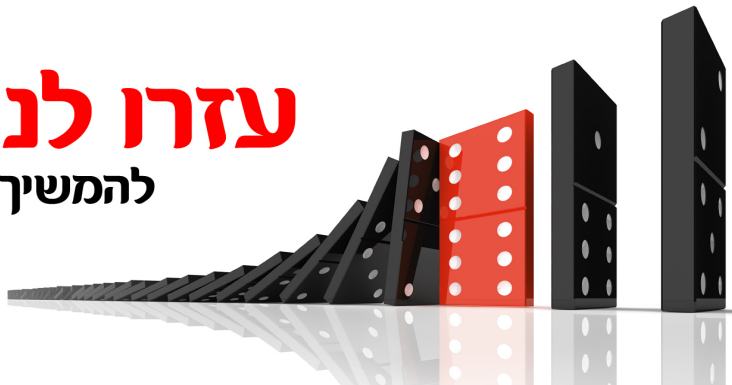
המכירה. האיש הכיר בגדולת הצדיק ונבהל מאוד. גם הוא פחד להרע לעושה הנפלאות המפורסם. החליט האיש להתעלם מן הפקודה, ובלבד שלא להיקלע לעימות עם הצדיק.

אלא שבלשי המשטרה ארבו לו ותפסו אותו מפר את הצו. המוכר נעצר והובל באזיקים אל המפקד הזועם. "עברייך חצוף!", שאג עליו הלה, "כעת לא רק שיישאל רישיוןך, אלא תישלח למחנה כפייה בסיביר".

חיורון עלה על פניו של האיש. "אומר לך את שאירע", אמר בקול רועד. "גמרתי בדעתי לציית להוראתך, אולם ברגע שבא הרבי לקנות מים – נפל עליי פחד נורא, ולא הצלחתי לעצור בעדי מלשרתו. ובכן, זאת אעשה: אגש אל מעונו של הרבי ואודיע לו שאחדל מלמכור לו מים!".

מיד מיהר מוכר המים אל אכסנייתו של הצדיק. קהל רב צבא על הפתח, בתקווה להביט ברבי ולהתברך מפיו. האיש נדחק בין הממתנינים, עד שאיתר את אחד המשמשים וסיפר לו דברים כהווייתם. המשמש נכנס אל הרבי וסיפר לו את דברי מוכר המים המפוחד. "אמור לו

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היוטיוב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרבים. נמזרה "תנועה חזקונה ונעמה בורדות" עוררה את רוחנו ונללו

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת חיי שרה

קבורת שרה במערת המכפלה

שרה הולכת לעולמה בגיל 127 שנים (מסמיכות סיפור פטירתה בתורה מיד לאחר תיאור העקידה, למדים חז"ל כי הצער הגדול שנצטערה כששמעה שבנה יחידה יצחק מובל לעקידה הוא ששבר לבה וקיצר חייה).

אברהם יוצא מבאר שבע (אליה הגיע לאחר העקידה בהר המוריה שבירושלים) ועולה לחברון כדי לספוד לשרה ולעסוק בקבורתה במערת המכפלה (בית קבורה ועליית גג על גביו) שבחברון, המקום בו קבורים אדם הראשון וחוה אשתו. לשם כך מנהל אברהם מיקוח קצר על קניית המקום מול הבעלים של הקרקע, עפרון מבני חת. תחילה, מפני כבודו וגדולתו של אברהם, מוכן עפרון החתי למסור לו את אחוזת הקבר ללא שום תמורה כספית. אלא שאברהם מעדיף לשלם במיטב כספו בעבור המקום (אף כי הארץ כולה מובטחת לו ולבניו מאת ה' עד עולם). ובסופו של דבר רוכש הוא את מערת המכפלה ומשלם בעבורה, כפי דרישת עפרון, את הסכום "ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר" לעיני כל תושבי חת.

שרה אמנו נקברת במערת המכפלה.

שליחות אליעזר לחון

אברהם מצוה את עבדו הנאמן אליעזר כי יצא לחון (מולדת אברהם בה גרים עדיין בני משפחתו) כדי לאתר שם כלה עבור בנו יצחק. הוא משיעו לבל ישדך לבנו יחידו מבנות הכנעניים יושבי הארץ, אלא אך ורק

ממשפחתו היושבת בארם נהריים. כמו כן, אוסר הוא עליו למצוא שידוך שיאלץ את יצחק לרדת מארץ כנען, אלא כלה שתיאות מרצונה לבוא אליו אל ארץ כנען. לשאלת אליעזר שמא לא תסכים הנערה לבוא, מביע אברהם את בטחונו בה' אשר כפי שעזר לו עד עתה כך יפליא עמו את ברכתו גם להבא. ומכל מקום, מוסיף אברהם, באם לא תרצה הכלה המיועדת ללכת עמך ארצה, פטור תהיה מן השבועה שהשבעתך.

קפיצת הדרך וגילוי רבקה

אליעזר יוצא לשליחותו ועימו עשרה גמלים טעונים נדוניה ומתנות לכלה ולמשפחתה. באורח פלא מתקצרת לו דרכו ולעת ערב מוצא הוא את עצמו ליד באר המים שבפאתי העיר, בדיוק בשעה שיוצאות בנות המקום אל הבאר לשאוב מים לביתן. אליעזר מקווה שגם הכלה המיועדת נמצאת בין הבנות ומתלבט כיצד יזהה אותה. הוא מחליט כי סימנה של הכלה הראויה ליצחק תהייה מידותיה הטובות – הנערה אשר לבקשתו תשקהו מים ואף תציע להשקות גם את גמליו, היא המיועדת לבן אדונו. הוא מתפלל לה' ומבקש כי יצליחו בשליחותו.

עודו נושא משאלתו, והנה מבחין הוא בנערה טובת מראה הנגשת עם כדה לשאוב מן הבאר. למראה מימי הבאר העולים לקראתה, ממחר הוא לבקשה "הגמיאני נא מעט מים מכדך". הנערה נענית ומשקה מכדה את אליעזר ומיד מציעה כי תשאב מים גם לגמליו. היא אינה ממתינה

לתגובתו וממהרת לשאוב בזריזות גם עבור הגמלים. נרעש מהנס הגלוי המתרחש לנגד עיניו, מעניק עבד אברהם לנערה תכשיט נזם זהב ושני צמידים מרכוש אדונו. ולשאלתו לשמה ולמוצאה משיבה היא כי שמה רבקה בת בתואל, נכדתם של מלכה ונחור אחי אברהם, ובביתם יש מקום לארחו ומזון לגמליו.

אליעזר משתחוה ומודה לאלוקי אברהם שהנחהו אל בית אחי אדונו.

הצלחת שליחות אליעזר

רבקה ממהרת אל בית הוריה לבשרם אודות בואו של האורח החשוב. לבן, אחי רבקה, מבין על פי התכשיטים היקרים שהוענקו לאחותו כי מדובר בשליחם של קרובי משפחה עשירים. הוא יוצא בריצה לקבל את פני האורח ומזמינו אחר כבוד לביתם. מיד בהגיעו אל ביתם מבקש אליעזר לשבת ולשוחח עם בני הבית אודות מטרת הגעתו. וכשמוגשת לפניו ארוחה, מסרב העבד הנאמן להכניס דבר לפיו קודם ביצוע שליחות אדונו.

ראשית לכל, פותח הוא בהצגת עצמו "עבד אברהם אנוכי". הוא מספר להם אודות אדונו אברהם, משפחתו ועושרו הרב ומפרט באוזניהם את השתלשלות האירועים: למן השבעתו על ידי אדונו כי יצא לחרן לקחת מבני משפחתו אשה לבנו יחידו יצחק; דרך נס קפיצת הדרך שאירעה לו בהגיעו בו ביום אל הבאר בחרן; וכלה בתפילתו-בקשתו מאת ה' כי יצליחו בשליחותו ובהשגחה העליונה שזימנה לו את רבקה על באר המים. בסיום דבריו מבקש הוא מהם את ידה של רבקה בעבור יצחק.

בתואל אבי רבקה ולבן אחיה ממהרים להביע את הסכמת המשפחה, באומרם כי "מה' יצא הדבר". נרגש מההצלחה האלווקית שמאירה לו פנים, משתחוה אליעזר שוב ארצה ומודה לה'. הוא מוציא את המתנות שהביא עמו ומעניקם לכלה ולמשפחתה.

לאחר לינת לילה במקום מבקש אליעזר עם בוקר לצאת

עם רבקה מיד לארץ כנען. המשפחה מצדה מנסה לעכב את יציאתם החפוזה, אך לבסוף מוחלט כי ישאלו את פי רבקה עצמה. לאחר הסכמת הנערה נפרדת משפחתה ממנה בברכות. רבקה ונערותיה יוצאות אל הדרך עם אליעזר.

רבקה באוהל שרה

בהתקרבם אל מקום אהלי אברהם שבארץ הנגב, מבחינה רבקה מרחוק באדם הדור ונשוא פנים (הוא יצחק אשר יצא להתפלל בשדה לפני ה'). למראהו רוכנת רבקה מן הגמל ומטה עצמה לכבודו כלפי הקרקע. לשאלתה מי האיש, משיב אליעזר כי הוא אדונו יצחק. רבקה מכסה את ראשה בצעיף לכבוד חתנה.

יצחק שומע מאליעזר עבד אביו את כל פרטי מסעו. לאחר מכן מביא הוא את רבקה כלתו אל אוהל שרה אמו ומתנחם בה על מות אמו.

אברהם מוריש ליצחק את כל אשר לו

לאחר פטירת שרה מחזיר אברהם את הגר (המכונה עתה בכתוב - קטורה) לביתו והיא יולדת לו ילדים, נכדים ונינים. ברבות הימים מעניק הוא לכל בני פלגשיו מתנות ומשלחם מעל פניו לארץ קדם. אמנם את זכויותיו הרוחניות, רכשו הרב וכל קנייניו הגשמיים מוריש אברהם ליצחק בנו יחידו, כמאמר ה' אליו "כי ביצחק יקרא לך זרע".

בן מאה שבעים וחמש שנה מסתלק אברהם מן העולם בשיבה טובה, זקן ושבע. מן הפסוק "ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו", למדים חז"ל כי ישמעאל חזר בתשובה בהעמידו עצמו שני ליצחק שעה שקברו שניהם את אביהם לצד שרה אשתו במערת המכפלה.

צאצאי ישמעאל ופטירתו

בסיום הפרשה מפרטת התורה את שמות בני ישמעאל, שנים עשר נשיאים לאומותם, ומתארת את פטירת ישמעאל בהיותו בן 137 שנים.

להוציא את השושנה מבין החוחים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"אבוא היום אל העין" (בראשית כד, כב)

ה'שידוך' הראשון המפורט בתורה מופיע בפרשתנו – נישואי יצחק ורבקה. אליעזר, עבד אברהם, נשלח לארם נהריים ומוצא שם את רבקה. כשהוא מספר לבתואל וללבן על שליחותו, הוא אומר: "ואבוא היום", ומפרש רש"י: "היום יצאתי והיום באתי, מכאן שקפצה לו הדרך".

ידוע, שהקב"ה אינו עושה ניסים לבטלה. לא ברור אפוא, לשם מה היה כאן צורך בקפיצת הדרך? ועוד, לשם איזו מטרה ראה אליעזר לספר זאת לבתואל וללבן?

לא רוצים לשחרר

על רבקה נאמר (על פי המדרש) הפסוק: "כשושנה בין החוחים". היא היתה ה'שושנה', טהורה וצדקת, שהיתה מוקפת 'חוחים' – שני הרשעים, בתואל ולבן. אין זה פשוט כל כך לחלץ את השושנה מבין החוחים. הרי בזכותה מטפחים את השטח, וכך נהנים גם החוחים משפע של מים ודשן. לכן יש צורך במאמץ מיוחד כדי להוציאה משם.

בדרך זו מסביר הזוהר את להיטותם של כוחות הסטרא אחרא ללכוד ברשתם נשמות גבוהות וטהורות. הם יודעים, שבזכות אחיזה זו בקדושה, מובטח גם קיומו של הרע, ולכן אינם מרפים בנקל מהנשמות הללו. כך גם בתואל ולבן ידעו וחשו, שרבקה היא מקור הברכה של הבית, ולא היו מאפשרים לה לעזבם.

אי אפשר לעכב

כל עוד היתה רבקה קטנה ונתונה ברשות משפחתה, לא היה אפשר להוציאה משם. אך ביום שמלאו לה שלוש

שנים, כאשר על פי ההלכה נעשתה ראויה לנישואין, נוצרה אפשרות לחלצה מהטומאה ולקשרה בעולם הקדושה, שאליו היא שייכת. אברהם חש בזאת, ובו ביום שלח את אליעזר לגאלה. לשם כך נעשה לו נס קפיצת הדרך, כדי שרבקה לא תשהה אפילו רגע מיותר אחד במחיצת הרשעים.

אליעזר בא אפוא לבית בתואל ולבן, מתוך מגמה להוכיח להם כי ה' עמו, וכי אין בידם שום אפשרות למנוע את הוצאתה של רבקה מרשותם. הוא ידע, שהם ינסו לפחות להשהות את הוצאתה של רבקה (כפי שאכן דרשו אחר כך: "תשב הנערה איתנו ימים או עשור"). לכן אמר מיד: "ואבוא היום"! כאומר: אי אפשר לעכב זאת אף לא רגע אחד, ולשם כך קרה לי הנס של "היום יצאתי והיום באתי".

הגאולה תבוא מיד

על סיפורי האבות נאמר: "מעשה אבות סימן לבנים". משליחותו של אליעזר אנו לומדים דבר נפלא: כאשר מגיע זמן הגאולה, אין היא מתעכבת אפילו רגע אחד. אם צריך – קורה נס של 'קפיצת הדרך', כדי שהגאולה תבוא בעיתה ובזמנה.

לכן אסור להתייאש נוכח חשכת הגלות ואריכותה. כשם שבגאולת מצרים יצאו בני ישראל "בעצם היום הזה" והקב"ה לא עיכבם אפילו כהרף עין, כך "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" – הואיל ונסתיימה עבודת בני ישראל בגלות, תבוא הגאולה תיכף ומיד ממש.

(מתוך הספר שולחן שבת,

על פי 'ספר השיחות' כרך א')

פעל בעולם ואל תשכח את עצמך

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"ואברהם זקן בא בימים" (בראשית כ"ד, א')

בפרשתנו נאמר "ואברהם זקן בא בימים". מפרש זאת המדרש: "יש לך אדם שהוא בזקנה ואינו בימים; בימים ואינו בזקנה; אבל כאן – זקנה כנגד ימים וימים כנגד זקנה". הפירוש הפשוט של מאמר זה הוא, שיכול אדם להיראות זקן אף על פי שהוא עדיין צעיר, ויכול אדם להיראות צעיר אף על פי שהוא כבר זקן.

אם זה פירוש הפסוק, לא מובן כל כך גודל השבח שבדבר. מעלות אלה של 'זקנה' ושל 'בא בימים' הן לכאורה שוליות ביותר לגבי אברהם אבינו, שעליו נאמר: "אחד היה אברהם"; ושעליו אומרים חז"ל כי היה הראשון ש"התחיל להאיר" ושממנו החלה התקופה של "שני אלפים תורה"! חייבים אנו לומר, שיש בדבר משמעויות עמוקות הרבה יותר.

שתי שלימויות

חז"ל מפרשים זאת כך: "זקן – זה שקנה חכמה"; "בא בימים" – שהביא את כל ימי חייו עמו. פירוש הדבר: התואר "זקן" ("שקנה חכמה") מתייחס לשלימותו האישית של האדם, שקנה לעצמו חכמה ודעת; "בא בימים" – זו פעולתו של האדם בעולם, מה שפעל ועשה בימי חייו.

שני הדברים הללו מייצגים בעצם את שני התחומים – תורה ומצוות. התורה – זו שלמותו האישית של האדם, שקנה לעצמו דברי תורה; המצוות – מה שפעל ויצר האדם בעולם, שכן מטרת המצוות לקדש את העולם הגשמי.

הכנה למתן תורה

גדולתו של אברהם היתה בכך, ששתי השלימויות הללו

נכללו בו, הן זו של 'זקן' והן זו של 'בא בימים' – הוא היה שלם גם בקנייניו האישיים וגם במה שהיה עליו לפעול ולבצע בעולם.

שני התחומים הללו שונים ואף מנוגדים לעיתים, שכן הזמן והכוח המושקעים באחד התחומים עלולים לחסור בתחום השני. גדולתו של אברהם הייתה, שהגיע למלוא השלמות בשני התחומים הללו גם יחד.

השילוב הנכון

על פי האמור יובן, למה החלה באברהם התקופה של "שני אלפים תורה". החידוש של מתן תורה הוא ביכולת שניתנה אז לחבר שמים וארץ, קדושה אלוקית עם העולם הגשמי והחומרי. במעמד הר סיני נוצר חיבור בין הדברים הבלתי אפשריים הללו, וניתנו לנו הכוחות לחברם ולשלבם זה בזה.

אברהם אבינו היה הראשון שהחל בכיוון זה של שילוב הניגודים בין מעלה ומטה. הצדיקים שקדמו לו (ב"שני אלפים תורה") נטו או לקו זה או לקו השני. או שעסקו בבניית שלימותם האישית, או שהתמסרו להשפעה על העולם. אברהם היה הראשון שחיבר את שני הקווים הללו יחדיו.

דבר זה משמש הוראת דרך לכל אחד ואחד מאיתנו: יש הסבורים שעליהם לשכוח את מצבם האישי ולעסוק רק בהשפעה על הסביבה. אחרים חושבים שהעיקר הוא התיקון העצמי, ואילו מצב הסביבה אינו מענינם. הדרך הנכונה היא של אברהם אבינו – השלימות בשני התחומים גם יחד, הן התיקון העצמי והן הבאת העולם כולו לידי שלימותו.

(מתוך הספר שולחן שבת,

על פי 'ספר השיחות' כרך ג')

חסידות על הפרשה חיי שרה

זכות ישמעאל – היותו בן אברהם ואלה תולדות ישמעאל בן אברהם (כה,יב)

כשלומדים על תולדות ישמעאל, שהיו לו שנים עשר נשיאים, נשאלת השאלה: מדוע מגיעה לישמעאל 'התפשטות' שכזו? כדי לתרץ את השאלה מדייק הכתוב שישמעאל היה "בן אברהם". כלומר – גדולה זו לא משלו היא, אלא משל אברהם אביו. אברהם, מצד מידת חסדו, ביקש: "לו ישמעאל יחיה לפניך", "לפניך" דוקא, היינו בחסד שלמעלה, שהוא בלי גבול, ותפילתו אכן נתקבלה – "ולישמעאל שמעתידך".

(ליקוטי שיחות, כרך ה', עמ' 356)

בעניני קדושה – יש לתת את המיטב בעניני העולם – די בעסק מועט ותן אברהם את כל אשר לו ליצחק. ולבני הפלגשים... נתן אברהם מתנות (כה,ה-ו)

"ותן אברהם את כל אשר לו ליצחק" – עיקר ומיטב הכוחות והזמן צריכים לנצל לעניני קדושה ועבודת ה' (יצחק שהיה 'עולה תמימה', רומז לעניני הקדושה).
"ולבני הפלגשים... נתן אברהם מתנות" – ואילו להתעסקות בעניני העולם די ב'מתנה' בעלמא, שאין לה שיעור ואפשר לתת גם דבר מועט. יהודי אמנם חייב לעשות 'כלי' טבעי לפרנסתו, שבו תשרה ברכת ה', אך היות שאין כאן אלא עשיית 'כלי' בלבד, אין להיות מושקעים בעשייה זו, ודי בעסק מועט כדי 'לצאת ידי חובה'.

(ליקוטי-שיחות, כרך ה', עמ' 344)

הזולת כראי למצבי

יחסי אל הזולת אינו אלא ביטוי והשתקפות של יחסי אל עצמי. והראיה, כשטוב לי עם עצמי – יכול אני להכיל את כולם, וכשאינני סובל את עצמי – אין לי אנרגיה בשביל אף אחד. וכך גם להיפך, אשר זוהי עיקר עבודת האדם בעולם הזה: כשלא טוב לי עם עצמי ובכל זאת פועל אני על עצמי להאיר פניי אל הזולת – משתפרת גם הרגשתי הפנימית לאין ערוך! וזהו ש"ואהבת לרעך – [הוא תמיד] כמוך".

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

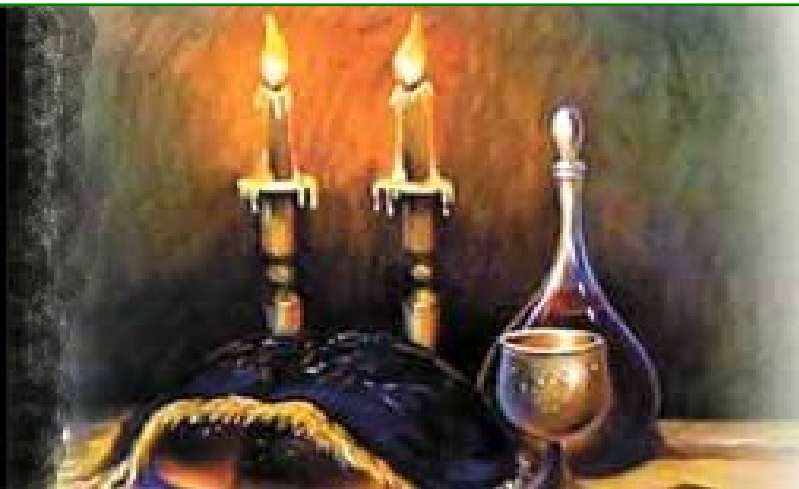
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט רעיונות, עיצוב ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:26	16:13	י-ם
17:27	16:28	ת"א
17:26	16:18	חיפה
17:29	16:32	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון